

TRIBUNA PRIETENILOR ARTEI

PROVERBE

ȘAUA DE ARGINT

Victor Kernbach

Bineînțeles, nimeni nu mai umbra cu togă romană. În vremea noastră fantezia croitorilor ține deosebit de nasturi: două rânduri de nasturi, un rând de nasturi... Lanțul de aur petrecut pe sub un nasture al vestei și susținând sau susținut de eșarfă...

Din agenda corespondentului voluntar

Bevi din apă rece... Într-un recent volum apărut în colecția „Aventura”...

Într-un recent volum apărut în colecția „Aventura”...

Într-un recent volum apărut în colecția „Aventura”...

Într-un recent volum apărut în colecția „Aventura”...

Ah! minunata Angelica!

„Simbolul energiei”

„Simbolul energiei”... Cel trei, bineînțeles, toți peste 16 ani. Elevii ai liceului „Gh. Lazăr”...

reclamă regizorul ne oferă însă în acest serial o morală dubioasă. Nu știu de ce, dacă e vorba de filme istorice, gen atât de îndrăgit de public...

este alăturat unei pelicule triviale „Minunata Angelica”. Cred că e cazul să nu ne ferim de afirmații „dure”...

Cuvinte

care s-au mai spus

— și se spun mereu în legătură cu difuzarea unor filme în cazul de față nu-i vorba doar de un film gen „Teodor”...

TUDOR STĂNESCU

P. S. Sintem datorii o explicație celor trei elevi care găsesc filmul lui Berderie interesant. „Un fond istoric”, ca o distribuție excelentă...

eu un „simbol al energiei” etc. etc. Design, vechea prejudecăță a filmului de trece a timpului, nu va sta în atenția noastră...

pare în postura de confident al unor curteașe dintr-o nedezvoltată casă de înflăcări pentru accesul marilor nobilimi...

În salonul Știrbei din Cluj

În holurile spatioase cu suferă de aer și bogăție de sur, spectatori din seara asta au venit să se îndoaie în fața tradițională intrare la majoratul tinerilor...

darea pe care o bucură orice care în clipa premergătoare dăruirii ce-i pe prima. Gong, cortina, instrumental așteptat apoi lumina crește pe scenă...

Alunelul cu noroc

— Nu este un secret pentru nimeni că alunelul cel mai ușor de înțeles, comunicarea cea mai directă o pot stabili mai ales oamenii de aceeași vârstă.

Flori alese pe portativul majoratului

Invitații scenei: orchestră și solisti dintre cei mai tineri și recent afirmați. Dar dacă numele solistilor vocali și coregrafici sînt deja cunoscute prin frecvența prezenței lor la televiziune sau în emisiunile celebrității...

Deasupra flectării om, o stea

Cu ultimele aplauze se sting și luminile din sală. Ne mai amădăsc încă versurile finale ale spectacolului „Deasupra flectării om o stea”...

Reflector spre noul an

compania între doi ani, în clipa bilanțului anual, este pasul mare și sigur cu care pășim pe a doua treaptă a ciclului...

Un dialog intim

Când sînt cîteva minute pînă cînd orga de lumină va coborî în limita sa minimă iar în interiorul ce va învâli sala, cortina, acest hotar artificial dintre sală și scenă...

Un dialog intim

— Plecînd în la poezia de dragoste a lui Mihai Eminescu, potrivindu-ne pașii cu ritmul simțămîntelor și culmea crâncenei ne ținem înținat în sală. „Spectatori sînt rugați să potrescă în sală...”

— Proverbele înseamnă unii du-reros, dar numai cînd păsăre rână. Căptuseala roșie a sacoului tău este o rară.

Mă gîndesc că în viitor nu depărtat, fiii și fiicele acestei generații tineri cu care stau de vorbă nu vor mai avea loc de podoaabele părinților și ale strămoșilor...

— Într-un recent volum apărut în colecția „Aventura”...

— Într-un recent volum apărut în colecția „Aventura”...

— Într-un recent volum apărut în colecția „Aventura”...

— Într-un recent volum apărut în colecția „Aventura”...

— Într-un recent volum apărut în colecția „Aventura”...

— Într-un recent volum apărut în colecția „Aventura”...

O MARE DEBUTANTĂ

Iulia Hașdeu este primul nume dintr-o serie mai întinsă despre care va fi vorba în cadrul acestei noi rubrici a „preludiului”. Vor fi prezentați aici poeți a căror tragică dispariție s-a produs într-o adolescență plină de elan creator, curmându-se astfel, cariere literare ce puteau fi strălucite.

In anul 1881, toamna, pleacă împreună cu mama ei la colegiul Sevigne din Paris primind din partea tatălui îndemnul la studiu, la muncă: „Or cum ar fi, tu silește-te, tu să fii cea dintâi din toate colegile tale... căci ești româncă, căci ești fata lui Hașdeu. Sper, că nu vei dezminți încrederea tatălui tău. Să știi însă, că în lume talentul nu însemnează nimic fără caracter și trebuie să le cultivi pe amândouă...”

Și Iulia, cu prețul unor mari eforturi a făcut să se vorbească în Franța de „marea româncă”. Își îndemna mereu inima la cunoaștere: „Să mergem inima mea, să mergem de parte / să mergem spre țara necunoscutului”. Și toate acestea la numai șaisprezece ani!

In noiembrie 1886 e studentă la Sorbona, dorind să-și ia licența în filozofie. Aici susține două comunicări strălucite: prima dată a prezentat „Logica ipotezei” bazată pe tezele lui Copernic, Kepler și Newton, iar a doua oară a explicat și comentat cartea a II-a a istoriei lui Herodot. Savații de renume sînt nevoiți să recunoască genul acestor

telev care-și pregătea în același timp teza de doctorat cu tema „Filozofia în literatura nescrisă a poporului român”. Întrebată de profesorul Ionescu Gion de ce scrie în franceză a dat un răspuns neașteptat: „Inima mea cîntă numai românește. domnule Gion; expresia mi s-a obișnuit a fi franceză. Mai tîrziu voi scrie numai românește... Dar n-a mai scris. O boală necruțătoare a zdrobit — un suflet neliniștit, după ce o chinuise timp de doi ani. Într-o zi de septembrie a anului 1888 mugurii vieții sale care se pregăteau să împlinească nouăsprezece ani s-au închis pentru totdeauna...”

A lăsat sute și sute de pagini scrise mărunt, care au alcătuit cele patru volume de „Opere postume” apărute în 1889 în editura Hachette. În fruntea lor se află conferința ținută de Angelescu de Gubernatis la cursul de filologie de la Universitatea din Florența în ziua de 18 februarie 1889 despre „Iulia Hașdeu, femeia poetă a României”.

EUGEN MARINESCU

Muguri de aprilie i-a fost viața. Muguri de aprilie i-a fost opera, așa cum dorea ea să-și intituleze primul volum de versuri.

Scrisa versuri pe cărțile citite. Citea pe Hugo, Lamartine, Mallarmé, pe Shakespeare, Corneille și Racine, pe Alecsandri și Heliade. Iubea muzica lui Chopin și pictura. Asculta cu plăcere poveștile și basmele românești spuse de bunica, iar Ispirescu o fermeca. La unsprezece ani terminase strălucit cele patru clase gimnaziale la Sfîntul Sava și era premiantă la Conservator unde urma pianul și lua lecții de canto.

ROMÂNIA

Cîmpia ne zîmbește, de flori împetrișită
Ca un chilim ce-l țese natura-n fețe vîl
Și iarba cea subțire, de vînturi aplecată
Ascunde mii de fluturi cu aripi argintii.
Aud florile, mușcate de-o blindă adiere
Scaldate de lumină sub soarele cel cald,
Din sinul lor albina cu poftă soarește miere
Notînd din floare-n floare pe marea de smarald.
De-odat un nor napraznic astupă mindrul soare:
Un vînt ursuz și rece se-ntinde peste flori;
Se-ntunecă pămîntul de-o noapte-ngrizoare.
Și fluturi și albine cuprinse-s de fiori
Dar iată că pe ceruri, spărgînd manta ceții
Un înger se ivește trimis de domnul sfînt;
Împrăștié toți norii ca-n raza dimineții
Se așterne iar voioasă lumină pe pămînt.
Cîmpia cea bogată e dulcea Românie
Cu fluturi, flori și-albine, iar norul cel cumplit
E dușmanul ce ținde s-o ducă la robie.
Lăzînd o neagră umbră pe ceru-l amînt
Luceafărul co vîno ca să ne dea dreptate
Gonînd întunecimea prin farmecul său zbor
In lume acel înger se cheamă libertate
El trage după dînsul lumina peste nor.

CÎNTEC DACIC

Puternic suflă vîntul prin pădurile antice,
Prin codrii-nalți și mindri ai Daciei bătrine
Sub care se întinde cîmpia nesfîrșită,
Nimic nu-i înpăimîntă, nici nu se tem de iarnă!

De om, de-a sa minie acvila nu se teme
La soare vrea s-ajungă.
Spre crestele pleșușe, la piscurile golașe,
Semeață ea privește zburînd în înălțime.

Și cel mai mindru fluviu ce curgen-n astă lume
Trece prin țara mea,
Udînd frumoașe plaiuri, cîmpile fecunde
Cu grîne și cu pașiștile verzi.

Zburînd spre sinul mării
Nimica nu-l oprește:
Și de-i apar-n cale cu miile zăgazuri,
Le sparge cu putere croîndu-și un nou drum

Ca vulturii, ca marea,
Ca munții tăi, ca Dunărea,
Spre soare azi ridică
Tu. Dace, mindra frunte a Ta!

DEBUT • DEBUT

GEORGE GAVRILEANU

Cum se poate observa, am dedicat cea mai mare parte acestui număr — debutului. Evident, George Gavrileanu, Sandu Ficilă, Nicolae Neagu, Bogdan N. Victor sau Constantin Bejenaru, au stat în situația unui debut „absolut”. I-am numit, totuși, debutanți pentru că ne place să credem că, fără a face nici o protecție, fiecare dintre ei ca și toți ceilalți care scriu și ne trimis versuri, o fac cu sentimentul debutantului, pentru care a găsit poezie, sau a opta, a noua, a zecea ș.a.m.d. nu este încă o „consecrare”. Dar un debut repetat cu aceeași prospețime va fi putînd promite o consecrare...

George Gavrileanu este abia elev în clasa a X-a (la Liceul din Gura Humorului) dar posedă de pe acum toate atributele unui adevărat talent. Scrie versuri de pe cînd era în clasa a patra, pictează (a fost prezent cu lucrările sale într-o expoziție pentru amatori), îndrăgește muzica și teatrul. Elev sîr-gincios, premiant de-a lungul anilor de școală, George Gavrileanu e și un foarte bun cunoscător de poezie.

Poezia sa e o revărsare liberă de imagini, dezlănțuită parcă sub presiunea unei mari forțe interioare și des-cribînd perspectiva unei lumi în care se învîlmăgesc arome, sunete, culori. Iată, spre exemplu, cîteva versuri edificatoare în acest sens: „Ce simplu era soarele atunci / cînd stringeam melcii prin iarbă / și-i puneam să fiarbă / în ceaunul cel mare de tuci

/ să-i dau peștilor moale. / Mari portative de culoare / distila ploaia în ochii mei / cuprinși de-o vagă senzație și candoare / de-o e-

moște împrumutată de la străbunii ei”.

Seva poeziei sale pornește de acolo, din pămîntul generos și fertil al Țării de Sus: „M-am născut în sunet de buci-cum / cu Miorița-n

sînge ciocotînd”. Versurile sale sînt travertane de ecourile marilor fapte ale străbunilor. Ochiul lui de copil descoperă miracolele Voronețului, legendele Putnel, mărreții Cetății de Scaun de la Suceava: „In sînge, peste veacuri de tăcere castă / arde legenda medaliată-n memorie / Străbunii, undeva la margini de istorie / primeniți în izvoare, adastă”. Tematica poezilor sale nu este deloc restrînsă ci se desfășoară pe coordonate multiple: copilăria, ambianța familială, natura, oame-nii prezentului.

George Gavrileanu nu-i decât un ucenic al muzelor. Există în scri-sul său încă destule stîngăcii, idei confuze, inerențe începutului. Realizările de pînă acum ne determină să credem că ne aflăm în fața unui talent.

I. BELDEANU

CUNOSC...

Pămîntul mirosînd a pace lmi este hrană.
Plînea lui o roc în spuză cerului
subt pleasă de soare și heau din cofa misterului
albastrul tăcerii în care păsările se roteșc dureros
înalte de migrație.
Lumina, curențînd stările
de spirit este fructul cu conșă aurie
gustat adine de noi, pînă-n apa
ogînzii tulburată de clișiva simburii
prin care fructul respiră mireasma
de măr flay sau de pulpă de cais...

Cunosc golciunea izvorului din munte
șipolad printre degetele verzi ale pădurii.
gustul de gheață ce vrea să-nfrunte
smalțul dinților celor ce vin să-l guste
și să-l miroasă trupul străveziu ca o poprie.
Mestecanii se leagănă în fuste
ca niște fete mari, de măritat, își moaie
privirile lor lemnoase în gîrlă
și între degetele cu iz greoi de ploaie
prînd vina izvorului jefuit de mireasma
și-o gustă o clipă, apoi
li arată drumul spre șeul sedentar
ferind părul lor alb într-o parte.
Cunosc dulceața fructului spîlat de nori
In palma dimineții blinde la hotar
și-aroma lui ce ne-o împarte
cu geai de oar...
Cunosc...

Vine o vreme
cînd rădăcinile...

Ochii bătrînului
zugrav

Vine o vreme
cînd rădăcinile rămin singure.
Brazil se descâlță
de ele,
refuzînd să mai fie statui,
și muntele se îmbogățește
de-odată
cu o mie de mese rotunde.

Căzînd, ei tot mai mult
se-ndepărtează,
și iată
cețurile greșesc
rechemîndu-i;
Ninsoarea-i așteaptă răbdătoare
Pînă-n cărnosul iunie,
tîrziu.

Nici umbrele nu se mai întorc
pe grumazul de calcar.

Ci seară de seară,
ca niște vulpi,
lingă ușile proaspete
se încolăcesc
foșnînd.

Se-apropie de alb,
albăstrui vechi:
lumina-abia-l străpunge
ca o ploaie,
de parcă acru ar fi prea dens
și-n trecerea prin miera lui
ea se lipește
și se-mpuținează.

Iar miinile îi par îndepărtate,
nedeslușindu-le-n contur
și ca-ntr-o oră tulbure
de seară
culorile se sting treptat
topîndu-se-n nuanțe moi
și cețuri.

Și gesturile se închid pe dinăuntru
și ferigile pleoapelor se zbat;
și zidul i se mută-n unghii...

NICOLAE NEAGU

De n-ar fi marea

De n-ar fi marea,
Surisul îndrăgostiților n-ar înflori
În scolci de sidet
Și-n nisipul de lună și soare.

De n-ar fi marea
Păsările n-ar mai fi
Scrisori ale cerului
Ce ne vestesc anotimpurile.

De n-ar fi marea,
Fluviile n-ar mai avea
Emoția adnucului și-a pescărușilor
Vărsându-și portretele-n valuri...

De n-ar fi marea...

Maturitate

Plecam prin timp c-un gând incandescent,
Păsările le lasam în alte anotimpuri,
Stelele cu tăguri de foc,
Și copacii răsușiți sub lună,
Bietându-se cu fulgere de vânt.

Plecam c-un gând incandescent
Sevele urcau în mine țipând,
Și adolescența în formă de ciură
Se apleca spre pământ

CONSTANTIN BEJENARU

PĂDURE DE BRAZI

Tăietorii recoltează brazil potieniși
cu spinările frumoas rotunjite
pe coasta pădurii, unde vlăguși
de puteri, dorm somnul sevei adormite.

Miriie ferăstraiele mușcând din tulpini...
cad frumoșii stăpini ai înaltului întins
și decolorat. Se zbat furioși în tulpini
dar totuși dorm adine... Invins,

trupul lor e transportat
la operație. Doctorii, tăietorii cu mustăți
colbăite de rumoș, neîncetat
operează cu gatere... Bucăți

de carne lemnoasă, sar...
Tăietorii fumează somnul dur
al brazilor. Arborii, curioși tresar
și se trezesc din nou la viață
rotind frunțile prin înalt, dimprejur..

SOMN

Dorm într-un peisaj răsturnat în cuvint
Deasupra căruia, soarele cail își mină.
Prin retină cerul plutește fierbinte
Iar stele ard în singe și fărână.

Sub mine dorm străbunii incinerați de vreme
Legenda îi mai leagă cu vocea ei supremă
Fiu, tată, bun și străbunic dorm sub aceeași stemă
Coloană infinită în pintecele pământului.

Cail singelui îi aud cum nechează
Și vasele coloanei în somn cum tresar,
Cum vulpile cerului prin vis mă vinează
Cum inima își sună dorurile în jar.

Trebuie să mor de atâtea ori în fiecare
Pînă cînd sint iarbă ce-n vînt răsună
Să mă îngrop în iarbă în continuare
Completînd coloana mea străbună.

GEORGE GAVRILEANU

LUMINĂ TINĂRĂ

Mai fîlfie în mine ca-n muzeu,
Foșnetul vechi în frunza rară,
Vechi oase de pe alt tărîm,
Gînduri păgine mă-mpresoară

Pămîntul lin îmi curge în vine,
Alunecînd pe obrazul ars,
Lunghi tropote pămîntului îl dizolvă
Eu rid ca soarele-n vinars.
Beau apa în fîntini uitată,
În forfota vîpăilor de noapte
Îmi văd iubita alergînd
prin nori — păgînă bucurie,
Bătută alb de gînduri.
Lumea mi-o împart în cele patru vînturi,
Lumina bate-n porți necercetate
Și strălucește în vechi arcade...

BOGDAN N. VICTOR
elev, clasa a XI-a comuna Putești,
regiunea Oltenia

SANDU FÎCÎLĂ

Tecuci, s-a hotărît să
urmeze filologia.

Poezia sa a început
deja să se verifice prin
confruntările cu cititorii.
Primele două poezii le-a
semnat în „Știința ti-
neretului”, fiind anul
trecut un activ colabo-
rator al suplimentului
literar „Preludii”, după
care au urmat alte apa-
riții, în „Ateneu”, în
„Cronica”... Căutările pe
care le trădează versu-
rile sale cele mai recen-
te sînt dovada unui ta-
lent autentic.

Ce răspunsuri vor pri-
mi întrebările, promisiu-
nile de acum? Deocam-
dată știm doar — după
cum el însuși o spune —
că „fiecare din noi e o
limbă de clopot” și că
numai de noi depinde
ca ea să nu se înfășoare,
o dată cu trecerea
timpului, într-o bucată
de pistol în care ecoul
vibrațiilor se stinge
treptat.

D. MATAIA

La începutul clasei a
zecea, lui Sandu Ficilă îi
mai plăcea încă foarte
mult matematica și
urma la secția reală.
Pînă atunci nu scrisese
încă nici un vers. Poe-
zia era însă undeva în
el, confundîndu-se cu
pasiunea pentru mate-
matică. Apoi, la 17 ani, a
deschis „tabela de loga-
ritmi” a poeziei.
Acum, după ce a ter-
minat cele unsprezece
clase ale liceului din

MINIATURĂ ORIENTALĂ

Trei furnici
Desenate cu arnici,
Vor de-un veac să urce-n spate
Trei ulcioare încărcate
Unul cu foc.
Celălalt cu noroc,
Însă ultimul umplut cu gol,
Cel mai greu din toate, scapă roșto
gol.

ROATA NOROCULUI

Cine mai trage?...
Cine mai vrea să tragă?
Toate numerele cîștigătoare...
Dumneata de colo
Nu-ncerci, prietene?
Poate cîștigi oglinda aceasta
Ce te-arată numai tericlit
Sau dumneata, flăcăule.
N-ai vrea să ai inelul ăsta
Cu care faci și pietrele să cînte?
A tras un soldat
O pușcă și un pahar cu lacrimi
Pentru mama sa.
Undeva la o fereastră spartă
Nai King Kole cînta
Esperanza.

CINCINAT PA VELESCU

Pe Cincinat Pavelescu l-am cunoscut prin 1908, în casa primitoare din strada Gramont, pe la Filaret, a profesorului și criticului Mihail Dragomirescu, director al revistei „Convorbiri critice”. Mihail Dragomirescu mi se pare un nedreptățit. N-am întâlnit om mai pasionat de poezie, suflet mai cald și mai generos în dragostea de literatură și a tinerilor începători. Entuziasmul său datorăm promovarea unor talente ca P. Cerna, poetul, Em. Gîrleanu, nuvelistul, M. Sorbul, dramaturgul. Spre deosebire de N. Iorga, care a fost un scriitor genial el însuși, dar fără prea mari pretenții în judecarea altor scriitori, Mihail Dragomirescu, fără să aibă geniul lui Iorga, strălucirea de stil și eleganța unui E. Lovinescu, știa să descopere și să trimbițeze frumusețea unei strofe, pitorescul unei povestiri. Recita cu patimă poeziile care îi plăceau, le lăuda în articole, în conferințe, în fața studenților săi de la universitate, le impunea. În cenaclul din strada Gramont au debutat mulți scriitori care și-au făcut un nume, mai tîrziu. O poezie a mea, „Oda limbii române”, pe care o uitasem într-un colț de revistă, a recitat-o el, o dată, la Ateneul român și mi s-a părut, mulțumită elanului lui Mihail Dragomirescu, vrednică să figureze într-un volum. Așa am dezgropat-o.

Printre tinerii care n-aveam încă 20 de ani, venea uneori, oaspe de mare distincție, poetul-magistrat Cincinat Pavelescu, un bărbat de vreo treizeci și cinci de ani, care ni se părea foarte

bătrîn. Treizeci și cinci de ani! Vîrstă patriarhală, încheiere de viață! Cincinat era elegant, purta jiletcă de catifea, pe-al cărei fond întunecat, părea și mai palidă mina lui grăsuță, pe care o ținea pe inimă, cînd își recita „Serenada”. „An nou” și alte poezii, celebre pe atunci.

„Maestrul”, — pe atunci nu se spunea „Maestrul” decît lui Al. Macedonsky și lui C. Nottara — maestrul Cincinat, care se mai bucura și de prestigiul de-a fi băiat „de familie”, cu bani și, pe deasupra, magistrat plătit cu fabuloasa sumă de 300 lei lunar, era ascultat cu sfințenie de întregul grup al „Convorbirilor critice”. Liric de mare talent, risipit prin saloane unde improviză epigrame și madrigaluri, el s-a mulțumit cu gloriola de versificator monden, în loc să-și cultive și să-și adincească darurile de adevărat poet, pe care și le-a manifestat de la începuturi, în „Literaturul” lui Al. Macedonsky. Cine mai știe că Cincinat Pavelescu — „trubadurul”, cum i se spunea mai acum cîteva zeci de ani — e autorul acelor fermecătoare strofe lirice, puse pe muzică de compozitorii epocii?

Îți mai aduci aminte, doamnă, Era tîrziu și era toamnă...

De cite ori n-au răsunat grădinile de vară, de cîntecul lăutarilor, în acompaniamentul discret al ghitarelor :

Pentru ochii tăi cei dulci

Am să scriu niște povești,

Numai tu să le citești Cînd mergi seara să te culci.

Atîtea și atîtea romănțe sentimentale, că-rrora emisiunile de radio le-au dat o popularitate intensă, vrăjesc și astăzi tineretului nostru, ca și pe cei ce erau tineri atunci cînd ele au fost scrise.

Romanța sentimentală, strofele acestea puține, care închid un gând,

o vibrație, un regret, o caldă mărturisire intră, anonim, în conștiința publicului, se încadrează, se confundă cu folclorul, devin o parte din patrimoniul sufletesc al mulțimilor.

Să vorbim azi și de epigramistul care a strălucit în genul acesta atît de dificil, gen care cere spirit, concizie și trebuie să evite răutatea, vulgaritatea, să nu jignească, să nu rănească. Fiecare epigramă pe care o fulgera Cincinat, era însoțită de un comentariu în proză, de

un omagiu adus celui pe care îl înțepa. Era un fel de scuză, o mărturisire de prietenie și de stimă, era lepădarea de orice intenție răutăcioasă. Odată, poetul și O. Iosif a cerut trubadurului să-i facă și lui o epigramă. Cincinat i-a scris patru versuri. Iată-le :

Pe Iosif frații îl vindură

genialului poet. Dar, cerindu-și oarecum scuze, epigramistul nu s-a putut împiedica să scrie un catren făcut bunului său amic, sculptorul :

Gloria lui Eminescu O să afbă două pete : Poate, versurile mele, Sigur, statuia lui

Spăthe. Unul confrate răutăcios, care făcea, pe seama cheliei premature a poetului, spirite de calibrul acesta :

Tot trăgînd de plete muza Păcălitul fost-a el : Nu rămas-a cheală dînsa ; Cincinat rămase chel ! trubadurul răspunse :

Amîndoi avem o bouă Și-am căzut victima ei : Eu chelia naturală, Tu chelia de idei !

Cincinat a fost magistrat, după ce pledase cîțiva ani ca avocat. Pentru un client al său, achitat de jurați, a scris aceste patru rînduri :

Jurații-au fost de data asta

Mult mai cinșii ca acuzatul ! I-au achitat ! Dar el, sînt sigur N-o să-și achite

avocatul... Epigramele lui Cincinat circulau intens pe vremuri, ca și poeziile sale lirice. Am citat din memorie unele.

Mi-a făcut și mie câteva epigrame. Una a scris-o citind articolul elogios al criticului dramatic Emil D. Fagure, privitor la o tragedie antică, pe care o reprezentasem la Teatrul Național.

Poetul lui Victor-ios, Atunci, cînd criticul Emil

In a lui cronică proclamă Că ești egalul lui Eschil Mă-ntreb : cui face epigramă ?

Epigramistul nu s-a cruțat nici pe sine însuși : A scos, în fine, Cincinat Volumu-atîi de așteptat Și critica s-a și rostii : — E foarte bine tipărit !

Unul dintre cei care nu l-au cruțat pe trubadur, a fost propriul său frate, Ionel Pavelescu, poet de talent, autorul unui volum de sonete „Sigiliu de aur”. Cincinat publicase o epigramă, care a avut oarecare răsunet. Ionel susținea că acel catren îi aparține.

Te-am acuzat de furt, poete, Iertare, n-am avut dreptate ! Ești om de legi și legea spune : Nu-l furt cînd furt de la un frate !

În altă epigramă, Ionel, al cărui tutor, el era minor, fusese Cincinat și-i administrase parte din moștenirea părintească, mai scrie :

De-mi la din spirit și l-am prins Il iert, căci nu-l răsunător ! Cu fleul ăsta s-a deprins Din vremea cînd mi-era tutor !

Frata mai mare, Cincinat n-a răspuns niciodată îndrăznețului mezin. Il socotea copil și-i țerta copilărește îndrăzneții.

REVISTA REVISTELOR ELEVILOR

OCTAV PANCU-IAȘI

Sugerind prin titlu o publicație avînd caracterul de a stimula încercările literare, „Memento adolescentin”, schița Adrianei Simlovici, cultivă verbul, precis, nervos care își refuză uneori cu o furie juvenilă și cea mai mică intenție de lirism.

Bogat reprezentat este în revistă capitolul cronicilor, deși atunci cînd o asemenea publicație, dintr-un motiv sau altul, nu-și poate asigura o apariție periodică strictă, așa numitele cronici, atît de ușor perisabile, n-au cum fi salvate decît cînd autorii lor își propun dezbaterea unor probleme generate de vizionarea unui film, a unui spectacol de teatru ori a unei expoziții de artă plastică, renunțînd la ideea de a prezenta, cu gîndul de a populariza, o atare manifestare artistică. Patetica invitație pe care o face colegilor săi Rodica Dobrescu de a vedea un spectacol teatral care nu se mai joacă de un an, ori pagina intitulată „din viața muzicală a orașului nostru” și cuprinzînd notații pe marginea audiției concertului solistului englez Nigel Cosc care ne-a vizitat țara prin ianuarie, n-au cum să-și motiveze prezența într-o revistă cu o apariție semestrială, oricît de interesante ar fi — și chiar sînt !

Partea finală a revistei, consacrată preocupărilor științifice ale elevilor, paginată, din păcate, mai puțin viu, găzduiește o foarte documentată prezentare a vieții și operei lui Newton, semnată de Rodica Bădescu, clasa a X-a, și un voluminos studiu al Margaretei Iancuza, absolventă din promoția 1966 a liceului, „Electronul și funcția sa”.

Am fost la început o salcie indică o poetă cochetînd cu uneltele povestitorilor, și dimpotrivă, Memento adolescentin, schița Adrianei Simlovici, cultivă verbul, precis, nervos care își refuză uneori cu o furie juvenilă și cea mai mică intenție de lirism.

Bogat reprezentat este în revistă capitolul cronicilor, deși atunci cînd o asemenea publicație, dintr-un motiv sau altul, nu-și poate asigura o apariție periodică strictă, așa numitele cronici, atît de ușor perisabile, n-au cum fi salvate decît cînd autorii lor își propun dezbaterea unor probleme generate de vizionarea unui film, a unui spectacol de teatru ori a unei expoziții de artă plastică, renunțînd la ideea de a prezenta, cu gîndul de a populariza, o atare manifestare artistică. Patetica invitație pe care o face colegilor săi Rodica Dobrescu de a vedea un spectacol teatral care nu se mai joacă de un an, ori pagina intitulată „din viața muzicală a orașului nostru” și cuprinzînd notații pe marginea audiției concertului solistului englez Nigel Cosc care ne-a vizitat țara prin ianuarie, n-au cum să-și motiveze prezența într-o revistă cu o apariție semestrială, oricît de interesante ar fi — și chiar sînt !

Partea finală a revistei, consacrată preocupărilor științifice ale elevilor, paginată, din păcate, mai puțin viu, găzduiește o foarte documentată prezentare a vieții și operei lui Newton, semnată de Rodica Bădescu, clasa a X-a, și un voluminos studiu al Margaretei Iancuza, absolventă din promoția 1966 a liceului, „Electronul și funcția sa”.

Rubrică de informații, de umor, o „poști a redacției” chemînd la aprofundarea lecturii, la căutări realiste — încheie o revistă meritorie un calificativ bun și dovedind o bună îndrumare. Așteptăm cu plăcere un număr nou.

PRELUDIU ⁶

SUPLIMENT CULTURAL-ȘTIINȚIFIC AL „SCINTEII TINERETULUI” PENTRU ELEVI

DEBUTUL

conștiinței sociale și programul lor continuu condiționează mereu înaintea al omenirii.

Creația literară, ca reflectare a vieții individuale și sociale este unul din patrimoniile cele mai prețioase ale societății la care fiecare popor contribuie de-a lungul veacurilor. Cunoașterea și asimilarea ei intră ca elemente indispensabile în formarea culturală și etică a oamenilor și, în primul rând, a tineretului, începând chiar din copilărie, odată cu creșterea și educația. Basmele, poveștile, poeziile, sub formă simplă și atrăgătoare îmbogățesc limbajul, stimulează imaginația și fac să vibreze coardele curiozității și frumosului în conștiința întrebătoare a copiilor. Vin apoi lecturile proprii, inițierea în cultura literară și aceea de a pătrunde mereu mai departe și mai adânc în tărutul nesfârșit, incert și instructiv al literaturii. Adolescența este vârsta cea mai propice însușirii setoase și entuziaste a creației literare naționale și universale, ea deschide porțile spre formarea intelectuală și estetică a tineretului.

de acad.
Nicolae
Teodorescu

Limbajul vorbit și scris constituie vehiculul de bază al gândirii și conștiinței omenești, este unul din elementele structurale ale vieții sociale, al civilizației și al culturii. Literatura, arta și știința sînt forme fundamentale ale

fructuoasă, încoaditoare, plină de întrebări, de surprize, de experiențe, de decepții trecătoare și de satisfacții imbricătoare. Cine n-a simțit nevoia de a da gândurilor și simțămintelor sale o formă literară, îmbinînd imaginile plastice, calde, de sensibilitate, cu forța vie a gândirii originale, sugestive într-una sau alta din formele estetice ale creației literare?

Opera literară anonimă a poporului nostru, cristalizată și transmisă prin fluxul neîntrerupt al timpului sub forme lapidare și înțelepte, cum sînt proverbele sau zicalile, pline de umor, de ironie necruțătoare, ca anecdotele sau străgăturile, de imaginație și fantezie surprinzătoare, ca basmele sau poveștile, de gingașie subtilă și vibrantă, de jale apăsătoare, de optimism reconfortant, de eroism patriotic, semnate cu dăruirea în poezia sa, formă de predicție dăruită și cinică, celor și danșurilor lui, este mărturia strălucită și permanentă a talentului său literar colectiv care se transmite din generație în generație.

Opera de valoare universală a măștrilor literaturii noastre, tradusă în zece de limbă, dăruită tezaurului etern al popoarelor, ne îndreptățește să așteptăm cu încredere și mîndrie ca tineretul nostru să o continue și să o îmbogățască mereu cu formele și realizări de prestigiu, reflectînd viața nouă și simțirea patriei noastre care își făurește un viitor înălțător.

Desenele din acest supliment de George Gavrilău elev în clasa a X-a, Liceul din Gura Humorului

CONCURS • CONCURS • CONCURS

DRAGI CITITORI

„Preludiul” inaugurează o serie de concursuri pe teme pe care le dorim propuse de voi. Deocamdată deschidem seria acestor concursuri cu o temă sugerată de... anotimpul în care ne aflăm: IARNA. Așteptăm de la poezii-elevi („consacrați” și debutanți) — poezii ; de la pasionații penelului — desene și caricaturi.

Trimiteti poeziile, desenele și caricaturile pentru concursul cu tema „Iarna” pe adresa redacției noastre cu mențiunea „Pentru Preludiu”, pînă la data de 15 ianuarie. Cele mai reușite lucrări vor fi publicate.

